

Antagen av: Koncernchefsgruppen

Datum: 2023-03-31

Ersätter: Fossilbränslesnålt Olofström och Olofströms kommuns strategi för energieffektivisering

Ansvarig för revidering: Miljösamordnare

Gäller för: Olofströms kommun och dess hel- och delägda bolag

Giltighetstid: 31 december 2026

Handlingsplan för klimat och energi

Bakgrund

En av vår tids största utmaning i världen är klimatförändringen. Precis som resten av världen behöver Olofströms kommunkoncern ställa om till ett mer resurseffektivt samhälle fritt från utsläpp av fossila växthusgaser vilket är en utmaning. Samtidigt skapar det en möjlighet för en hållbarare utveckling inom de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna.

Klimatförändringarna måste bekämpas för att undvika katastrofala effekter på ekosystem, människor och andra arter. För att nå dit krävs en uppväxling av klimatarbetet.

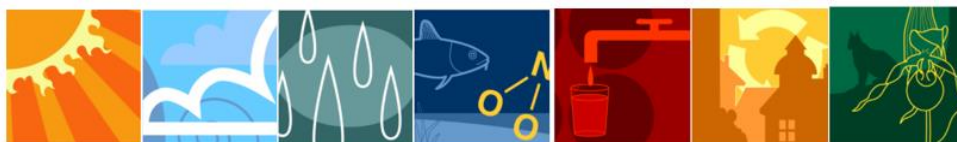
Genom att anta handlingsplanen för klimat och energi jobbar Olofströms kommunkoncern med de svenska miljömålen:

begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning, ingen övergödning, grundvatten av god kvalitet, god bebyggd miljö och ett rikt växt- och djurliv.

Kommunkoncernen jobbar även med Agenda 2030-målen: 6 - Rent vatten och sanitet för alla, 7 - Hållbar energi för alla, 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, 11 - Hållbara städer och samhällen, 12 - Hållbar konsumtion och produktion, 13 - Bekämpa klimatförändringarna och 15 - Ekosystem och biologisk mångfald.

Länsstyrelsen Blekinge har tagit fram en klimat- och energistrategi i dialog med Klimatsamverkan Blekinges medlemmar. Strategin utgör ett underlag för länets klimatarbete och riktar sig till hela samhället. Den innehåller tydliga mål som samtliga aktörer har möjlighet att ansluta sig till. I Blekinge ska utsläppen halveras vart fjärde år enligt länets koldioxidbudget.

Efter att Olofströms kommun ställde sig bakom att jobba med Blekinges klimat- och energistrategi valde kommunen att bryta ner de fyra målen till flera åtgärder.

Arbetsgrupp

Framtagandet av handlingsplanen för klimat och energi har gjorts av arbetsgruppen Gruppen för ekologisk hållbarhet där representant från SBVT, Olofströmshus, Olofströms kraft, Miljöförbundet Blekinge Väst, Västblekinge Miljö AB, Räddningstjänsten Västra Blekinge, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen deltagit.

Aktiviteterna i Handlingsplanen

Olofströms kommuns handlingsplan för klimat och energi är upplagd på samma sätt som Blekinges klimat- och energistrategi med 4 rubriker.

1. Minskad energianvändning.
2. Förnybar energi
3. Transporter
4. Engagera flera

Under dessa rubrikerna finns sedan olika tidsatta åtgärder, det datum som åtgärden ska vara färdig som allra senast av respektive organisation.

Åtgärdsplan

1. Minskad energianvändning

Blekinge bidrar till Sveriges mål om 50 procent effektivare energianvändning till år 2030 jämfört med 2005.

1.1 Tilläggsisolera, byta fönster osv.

Vid större planerade åtgärder av fastigheterna inom Olofströms kommunkoncern tilläggsisoleras fastigheterna och fönster byts mot bättre isolerande fönster eller motsvarande energiförbrukningsminskande åtgärd. Se manualen för hållbart byggande.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv	Teknisk chef	31 maj 2026
Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Genom KLF	31 maj 2026
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB	Fastighetschef	31 maj 2026
Räddningstjänsten SBVT AB		
Socialförvaltningen	Genom OHAB	31 maj 2026
Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF	31 maj 2026

1.2 Informera och inspirera (vädring, dusch osv.)

Ta fram informationsmaterial för hyresfastighetsägare för att förmedla, informera och inspirera till minskad vädringstid och duschtid. Samordna kampanj över regionen.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare	30 juni 2023
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Kommunikatör	30 juni 2023
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF/OHAB	

1.3 Snålspolande munstycken m.m.

Vid utbyte av munstycken till kökskranar, duschkranar osv. ska de bytas ut mot snålspolande.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Teknisk chef Genom KLF	31 maj 2024 31 maj 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Projektledare	31 maj 2024
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom OHAB Genom KLF	31 maj 2024 31 maj 2024

1.4 Eco-driving

Medarbetare som använder bil i tjänst ska genomgå en webbaserad utbildning i Eco-driving. Varje verksamhet identifierar vilka medarbetare som är aktuella för att delta.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Teknisk chef	31 dec 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	HR & Miljöchef	31 dec 2024
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Fordonsansvarig	31 dec 2024

1.5 Avsätta områden för solceller

1.5 Kartera och identifiera områden som är lämpliga för solcellsparkers etablering.

Förvaltning/Bolag

Kommunledningsförv
Kultur- och fritidsförv.
Miljöförbundet
Olofströms Hus AB
Olofströms Kraft AB
Räddningstjänsten
SBVT AB
Socialförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
VMAB

Ansvarig

Miljösamordnare

Tidsplan

31 dec 2024

2. Förnybar energi

Blekinges elproduktion är 100 procent förnybar år 2040. Solelen ska stå för cirka 5 procent av elanvändningen i Blekinge senast år 2030, vilket motsvarar 110 MW installerad effekt.

2.1 Ta fram en lista för lämpliga tak för solcellsetablering på kommunala fastigheter.

Utreda och sammanställa en lista över tak som är lämpliga för solcellspaneler. Samt göra en prioriteringslista utifrån högst avkastning utifrån energiproduktion och etableringskostnader för dessa.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Teknisk chef Genom KLF	31 dec 2025
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Fastighetschef	31 dec 2025
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF/OHAB Genom KLF	

2.2 Byta ut uppvärmning med olja eller direktverkande el till exempelvis fjärrvärme eller bergvärme.

Undersöka vilka kommunala fastigheter som fortfarande värms upp med olja och direktverkande el och budgetera för att byta ut uppvärmningen mot fjärrvärme, bergvärme, luftvärmepump eller liknande.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Teknisk chef Genom KLF	31 dec 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Teknisk samordnare	31 dec 2024
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF/OHAB Genom KLF	

2.3 Förespråka förnybar energi för fordon.

Genom att fortsättningsvis förespråka det bäst lämpade förnybara bränslet vid varje upphandling bidrar vi till Sveriges klimatomställning.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Teknisk chef	31 maj 2025
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Fordonsansvarig	31 maj 2025
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Fordonsansvarig	31 maj 2025

3. Transporter

Blekinge bidrar till att Sveriges mål om en fossiloberoende fordonsflotta är uppnått till år 2030.

3.1 Gång- & Cykelvägar

Utreda var åtgärder på gång- och cykelnätet behöver göras. Behövs det byggas nytt eller räcker det med nya korsningspunkter. Använd Trafikverkets fyrstegsprincip: 1. Tänk om, 2. Optimera, 3. Bygg om, 4. Bygg nytt.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Samhäll/tekniska	31 dec 2025

3.2 Revidera och förnya kommunens policy för resor och transporter. Då mycket miljöförbättrande åtgärder händer inom rese- och transportsektorerna behöver nu Olofströms kommuns policy för resor och transporter från 2015 revideras och förnyas.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	30 juni 2024
Olofströms Hus AB	VD	30 juni 2024
Olofströms Kraft AB	VD	30 juni 2024
Räddningstjänsten SBVT AB Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

3.3 Utred möjligheterna för en bil- och elcykelpool av de kommunala tjänstefordonen som står stilla på kvällar och helger. Utred även möjligheten för ett lånecykelsystem liknande "styr & ställ".

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Näringslivschef/Miljösam. Genom KLF	31 dec 2023
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Fastighetschef	31 dec 2023
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

3.4 "lånecyklar" pendelprojekt

Genomför ett pendelprojekt genom att låna ut elcyklar till personalen för att prova på att pendla med elcykel.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2022 31 dec 2023
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	HR & miljöchef	2022
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	31 dec 2024 31 dec 2024

3.5 Samordna beställningar för mindre transporter

Utreda möjligheten till en samordningscentral för en samordnad varudistribution inom kommunens verksamheter. För att kunna upphandla mindre närproducerade leverantörer.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2026
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB		
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

3.6 Införa en "grön-portal" på kommunens hemsida

Införa en "grön-portal" på kommunens hemsida där invånare, yrkesverksamma och besökande kan hitta tex. samåkningstjänster, cykelpooler, återbruk m.m.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	administrativ chef Genom KLF	31 dec 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Kommunikatör	31 dec 2024
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

3.7 Informera och inspirera om användning av cykel istället för bil korta sträckor.

Ta fram goda exempel som kan användas av kommunikation för att användningen av cykel ska öka på korta sträckor. Tex. genomföra cykeltävlingar både inom och utanför den kommunala koncernen.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	30 juni 2023
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Kommunikatör	30 juni 2023
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

4. Engagera flera

De konsumtionsbaserade utsläppen minskar stadigt i Blekinge. År 2045 är utsläppen mindre än två ton per invånare.

4.1 Kampanj för goda exempel att resa.

Kommunen och kommunala bolag visar upp goda exempel genom utlån av elcyklar och användning av gasbilar. Tex. kampanj på gasbilarna om att "matpendla" eller att "vi kör på biogas".

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Fordonsansvarig	31 dec 2024
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

4.2 Informera och inspirera

"Gröna tips" på sociala medier och hemsidan (kommunkoncernen).

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2023
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Miljösamordnare	31 dec 2023
Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF Genom KLF	

4.3 Föreläsningar, Beteendeförändringar m.m.

Tex. olika teman vid de återkommande Hälsoveckorna (Heja Hälsan)
Aktivitet med Personalklubben m.m. såsom vegetarisk matlagning, cykling m.m.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv	Hälsinspiratör	31 dec 2025
Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Hälsinspiratör	31 dec 2025
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	HR & miljöchef	31 dec 2025
Socialförvaltningen	Hälsinspiratör	31 dec 2025
Utbildningsförvaltningen VMAB	Hälsinspiratör	31 dec 2025

4.4 Informera om hur man kan kartlägga sitt egna klimatavtryck

Införa en temavecka "klimatavtryck", visa hur man kan beräkna sitt egna klimatavtryck och ge goda exempel på insidan, sociala medier m.m. Ta in en föreläsare på tema Klimat. Gör flera olika utmaningar att användas inom verksamheterna på temat klimatavtryck.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2024
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Miljösamordnare	31 dec 2024
Socialförvaltningen	Genom KLF	
Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF	

4.5 Utredda vad som kan göras för att återbruket av kommunkoncernens möbler inom kommunkoncernen ska bli enklare.

Ta fram en gemensam digital plattform (förvaltn/bolag) för skänkes/bytes istället för att slänga/köpa nytt.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet	Miljösamordnare Genom KLF Genom KLF	31 dec 2025
Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB	Genom KLF Genom KLF Genom KLF Genom KLF	
Socialförvaltningen	Genom KLF	
Utbildningsförvaltningen VMAB	Genom KLF Genom KLF	

4.6 Ta fram en inköpsvägledning för att underlätta för personal hur cirkulära material kan väljas framför linjära. Denna åtgärden är också en del av handlingsplanen för giffria verksamheter.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv	miljösamordnare	31 dec 2023
Kultur- och fritidsförv.	Genom KLF	
Miljöförbundet	Genom KLF	
Olofströms Hus AB	Genom KLF	
Olofströms Kraft AB	Genom KLF	
Räddningstjänsten	Genom KLF	
SBVT AB	Genom KLF	
Socialförvaltningen	Genom KLF	
Utbildningsförvaltningen	Genom KLF	
VMAB	Genom KLF	

4.7 Ta fram ett informationsmaterial och vägledning om att kommunstyrelsen 2008 tog beslut om att flaskvatten endast i undantagsfall vid specifika tillfällen får användas till de kommunala verksamheterna och i övrigt serveras endast kranvatten till de kommunala verksamheterna.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv.	Miljösamordnare	31 dec 2024
Kultur- och fritidsförv.	Genom KLF	
Miljöförbundet	Genom KLF	
Olofströms Hus AB	Genom KLF	
Olofströms Kraft AB	Genom KLF	
Räddningstjänsten	Genom KLF	
SBVT AB	Genom KLF	
Socialförvaltningen	Genom KLF	
Utbildningsförvaltningen	Genom KLF	
VMAB	Genom KLF	

4.8 Lånebibliotek sportprylar
Utreda möjligheten med ett "fritidsbibliotek/sportotek" i kommunen och om det skulle kunna drivas av daglig verksamhet eller som arbetsmarknadsåtgärd i samverkan med återbruket.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv	Miljösamordnare	31 dec 2025
Kultur- och fritidsförv.		
Miljöförbundet		
Olofströms Hus AB		
Olofströms Kraft AB		
Räddningstjänsten		
SBVT AB		
Socialförvaltningen		
Utbildningsförvaltningen		
VMAB		

4.9 Återbrukets öppettider kan de öppnas upp något
Undersöka huruvida Återbrukets öppettider skulle kunna förlängas.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Miljösamordnare Genom KLF	31 dec 2022

4.10 Återbruksgalleria i Olofström
Utreda möjligheten för en mindre återbruksgalleria i Olofström och hur en sådan skulle kunna se ut och skötas i Olofström. Kan man väva in någon form av arbetsmarknadsåtgärd liknande "golddiggers" i Köpenhamn eller nystartande av återbruksföretag.

Förvaltning/Bolag	Ansvarig	Tidsplan
Kommunledningsförv Kultur- och fritidsförv. Miljöförbundet Olofströms Hus AB Olofströms Kraft AB Räddningstjänsten SBVT AB Socialförvaltningen Utbildningsförvaltningen VMAB	Miljösamordnare Genom KLF Genom KLF	31 dec 2026